

**OSASUN ETA KONTSUMO
SAILA**

Kalitate, Ikerketa eta Berrikuntzako
Saillburuordetza
*Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko
Zuzendaritza*

**DEPARTAMENTO DE SANIDAD
Y CONSUMO**

Viceconsejería de Calidad, Investigación
e Innovación Sanitaria
*Dirección de Gestión del Conocimiento y
Evaluación*

TOXIKOMANIETAKO INFORMAZIO SISTEMA

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAN

2009

N. Rodríguez-Sierra
M.I. Izarzugaza
info2-san@ej-gv.es

Erregistroen eta Osasun Informazioaren Zerbitzua.
Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritza
Osasun eta Kontsumo Saila

2011ko ekaina

SARRERA

Toxikomaniei buruzko Estatuko Informazio Sistema (SEIT) Drogei buruzko Estatuko Planaren barruan jarri zen martxan, 1987an. Informazio-sistema hori opiazeo- eta kokaina-kontsumoaren zeharkako adierazletan oinarritu zen, hasieran, baina 1996tik aurrera gainerako substantzia psikoaktiboetara zabaldu zen. 2003. urtean, halaber, beste aldaketa bat izan zuen eta Treatment Demand Indicator (TDI) izeneko Europako protokolo estandarrarekin egin zuen bat.

Une honetan, SEITen adierazleak —beste adierazle batzuekin batera— Drogei buruzko Espainiako Behatokian (OED) sartuta daude, baita Drogen eta Toxikomanien Europako Behatokian (OEDT) ere.

Euskal Autonomia Erkidegoan (EAE), Osasun eta Kontsumo Sailaren bitartez, informazio-sistema horretan sartuta dauden adierazleen datuak bildu dira, definitzen joan diren heinean, eta arian-arian gertatutako aldaketak ere txertatu dira. Droga Mendekotasunen Euskal Behatokian sartuta daude adierazle horiek.

Hauek dira sartutako aldaketetan erabili diren adierazleak:

TRATAMENDU-ADIERAZLEA. Helburu hau du: urte jakin batean, toxikomaniak tratatzeko zentroetan (Osakidetzakoetan zein sarearekin itundutako edo itundu gabeko zentro pribatuetan) substantzia psikoaktibo gehiegi kontsumitzeagatik eta horien mendekotasuna gainditzeko tratamenduari ekiten dioten pertsonen kopurua zein den jakitea.

LARRIALDI-ADIERAZLEA. Helburua: 15-54 urte bitartekoek substantzia edo droga psikoaktiboak hartu dituztelako ospitaleko zenbat larrialdi-gertakari izan dituzten jakitea.

HILKORTASUN-ADIERAZLEA. Helburua: gure erkidegoan 10-64 urte bitartekoek substantzia psikoaktiboak ez medikuak esanda eta nahita kontsumitzeagatik izandako kontrako erreakzio akutuaren ondorioz zenbat lagun hil diren jakitea.

MATERIALA ETA METODOAK.

Informazioa SEITek ezarritako protokoloaren arabera jasotzen da. Protokolo hori aldatu egin zuen 1996an eta 2003an. Datuak modu desberdinean jasotzen dira, adierazleen arabera.

TRATAMENDU-ADIERAZLEAN datuak modu pasiboan jasotzen dira. Zentroek tratamendua erregimen ambulatorioan egitera onartutakoen jakinarazpen-orriak bidaltzen dituzte Osasun eta Kontsumo Sailaren Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritzaren Erregistroen eta Osasun Informazioaren Zerbitzura. Hor, datuak egiaztatu eta atzemandako akatsak zuzendu eta prozesatu egiten dira, eta bikoizketak ezabatu. Jakinarazpen-orri horietan honako datu hauek biltzen dira: alde batetik, datu sozio-demografikoak (sexua, jaiotze-data eta probintzia, bizi den udalerrria eta probintzia, nazionalitatea, heziketa-maila, lan-egoera, bizikidetzeta eta bizi izan den tokia); bestetik, drogen kontsumoari buruzkoak (tratamenduan onartzea eragiten duen droga nagusia —alkohola barne—, kontsumoaren maiztasuna tratamenduan onartu aurreko 30 egunetan, kontsumitzen hasitako urtea, aldez aurretik tratamenduren bat egin ote den, kontsumitzen diren bestelako drogak, hartzeko bidea eta egoera serologikoa GIBa dela eta)¹; eta azkenik, erreferentzia-iturria.

Txosten honetan aurkezten diren emaitzak zentro eta erakundeen jakinarazpenetatik atera dira. 1. eranskinean jaso dira eta 2009koak dira. Guztira Osakidetzako zein eremu pribatuko 40 zentrotako datuak bildu dira. 2009an Donostiako Amarako osasun-zentroa hasi da jakinarazpenak bidaltzen.

LARRIALDI-ADIERAZLEAN, substantzia psikoaktiboak kontsumitu direla aipatzen duten larrialdi-gertakariak bilatzen dira. Bilaketa aktibo hori erregistro horretarako EAEn erreferentziatzat jo diren ospitaletan egiten da, hain zuzen ere, Bizkaiko lurralde historikoko Gurutzetako, Basurtuko eta Galdakaoko ospitaleetan, eta 15-54 urte bitartekoen artean. OED behatokiarekiko koordinazioak, bestalde, gertakari horiek hilabete bakoitzeko zein astetan bilduko diren ezartzen du. Substantzia psikoaktibo

guztiak sartzen dira, tabakoa eta alkohola izan ezik, beste substantzia psikoaktibo batzuen kontsumoarekin lotuta ez badaude, behintzat².

2009an, zuzenean egin ahal izan da bilaketa, informatizatutako larrialdigertakarietan. Horrenbestez, informazio zehatzagoa bildu ahal izan da.

HILKORTASUN-ADIERAZLEA Euskal Autonomia Erkidegoko barruti judicial guztietan jasotzen da 1996tik, SEITen³ protokoloaren arabera. 2001. urtetik aurrera, Auzitegiko Medikuntzako Euskal Erakundea (AMEE) martxan jarri zenetik, heriotzen jakinarazpenak institutu horrek Araban, Gipuzkoan eta Bizkaian dituen zuzendariordeztetako auzitegiko medikuen bitartez egiten dira, substantzia psikoaktiboekiko erreakzio akutuak eragindako heriotzaren auzitegiko diagnostikoa egin ondoren.

10-64 urte bitarteko 100.000 biztanleko hilkortasun-tasa espezifikoak kalkulatu dira, substantzia psikoaktiboen erreakzio akutuengatik, bai eta adinaren arabera estandarizatutako tasak ere, zuzeneko estandarizazio bidez, erreferentziako populazio gisa Europako populazio estandarra erabilita.

Tasa horiek kalkulatzeko EUSTAT/Euskal Estatistika Erakundeak 2009an zabaldutako 2020ko populazio proiektzioak erabili dira.

EMAITZAK

TRATAMENDU-ADI ERAZLEA

2009an, 2.757 onarpen erregistratu ziren substantzia piskoaktiboen kontsumoagatik tratamenduan jartzeko. Horietatik, % 15 Arabako zentroetan, % 25 Gipuzkoako zentroetan eta kopururik handiena Bizkaikoetan (onarpenen % 60). Tratamendu-onarpen guztietatik 2.705, EAEn bizi ziren. Gehienak, 2.339 (% 84,9) Espainian jaio ziren; atzetik, Marokon jaiotakoak izan dira ugarien (110), Aljerian (35) eta Kolonbian (33), eta gero beste zenbait herrialdetan.

1. grafikoan, tratamendu-onarpenen banaketa ikus daiteke, tratamendua eragin duen drogaren arabera. Ikus daitekeenez, alkohola da gehienetan tratamenduan hastea eragin duena (1.086); bigarren postuan kokaina dago (768 onarpen) eta hirugarrenean heroina (442 onarpen).

1. taulan tratamenduan hastea onartu dituzten pertsonen ezaugarriak zein diren ikusten da, tratamendua eragin duen drogaren arabera banatuta. Modu horretan, argi ikusten da ezaugarri soziodemografikoak eta kontsumo-ezaugarriak aldatu egiten direla droga-motaren arabera. Gizonezkoen ehunekorik handiena, izatez, cannabisaren eta antetaminen kontsumoan ageri da: gazteenak cannabisaren eta antetaminen kontsumoagatik tratamendua izateko onartuak dira (batez beste, 25,2 eta 31,3 urte, hurrenez hurren); eta zaharrenak, alkoholaren (45 urte, batez beste) eta heroinaren (37,7 urte) kontsumoagatik tratamendua hasten dutenak. Ikasketa-mailari dagokionez, aurreko urteetan bezalaxe, heroinaren kontsumoagatik tratamendua hasten dutenek dute mailarik baxuena. Alkohola kontsumitzeagatik onartutakoak dira, ordea, ikasketa-mailarik gorena dutenak. Lan egoerari buruz, lan-harreman mugagabeen edo aldi baterako diharduten pertsonen artean, kokaina eta alkohola kontsumitzeagatik tratamendua hasten dutenek dute lanean ari direnen ehunekorik altuena. Cannabis kontsumitzeagatik tratamenduan hasten direnen % 25 ikasleak dira. Kasu guztiak kontuan hartuta, tratamenduari ekiten dioten pertsonen % 43,2 langabezian egoten da.

Jaioterriari dagokionez, eta gehien onartutako drogak aintzat harturik, aipatzekoa da Afrikatik etorritako pertsonak direla onetsitako cannabis-kasuen %11 eta kokaina-kasuen %8. Heroinaren kasuan, % 6,7 pertsona dira estatu europearretan jaiotakoak; alkoholarengatik onaturikoen artean, aldiz, latinoamerikarrek dute atzerritarren ehunekorik gorena (%6,3).

Kasu gehienetan, tratamendurako onartutako gehienak etxeetan, etxebizitzetan edo apartamentuetan bizi dira (% 83,0). Bizikidetzan ere ikertu da, eta patroia aldatu egiten da, droga nagusiaren arabera. Izan ere, alkoholaren kasuan, paziente gehienak bikotekide eta seme-alabekin bizi dira; anfetamina, kokaina, cannabis, heroina edo hipnolasaigarrien kasuan, aldiz, gurasoekin. Aztertu da, halaber, pazienteak nola eta noren bidez sartzen den tratamendu-zentrorra: lehen mailako arreta bidez gauzatzen da, bai alkoholaren bai hipnolasaigarrien kasuan. Hala ere, heroina, kokaina, cannabis eta anfetaminen kasuan, nor bere ekimenez sartzen da zentrorra. Cannabisari dagokionez, polizia-zerbitzuetatik etortzen dira pazienteen %12,3.

Aldez aurreko tratamendua gauzatzeko garaian ere desberdintasun batzuk ageri dira. Heroinagatik hasitako tratamenduetan, esate baterako, lau kasuetatik hiru ez dira berriak, lehendik ere tratamendupean egondakoak baizik. Gainerako substantziei buruz, ez dago hainbesteko alderik, kasu berrien eta berriro hasitako kasuen artean.

Heroina, cannabisa, hipnolasaigarriak eta alkohola kontsumitzeagatik tratamenduan hasten diren paziente gehienek egunero kontsumitzen dute. Kokaina edo anfetaminen kasuan, baina, egunero kontsumitzen da, edo antzeko kantitatea, asteburuan. Berdintsuak dira kontsumo-eredu hori eta aurreko urteetakoak.

Tratamenduan onartu aurreko 30 egunetan droga nagusiaren kontsumo-maiztasunari buruzko datuak interpretatzeko garaian, ez dugu ahaztu behar tratamenduan hasi aurreko aldi hori atipikoa izan daitekeela eta agian ez dela gaixoaren ohiko kontsumo-maiztasunaren adierazgarri egokiena izango, zeren baliteke gaixoa kontsumo-ohiturak aldatzen hasi izana, bere kabuz edo bestek aginduta. Begi-bistakoa da, ondorio gisa, pazienteen

%13,4k ez zuela drogarik kontsumitu, tratamenduari ekin aurreko 30 egunetan.

Hartzeko moduari dagokionez, adierazi behar da heroinaren kasuan gehienek birika-bidea erabiltzen dutela (% 54,5k). Kokainaren eta anfetaminen kasuan, gehienek sudur barnetik hartzen dute.

Esan beharra dago, kontsumitu ohi duten droga nagusiari buruz, desberdintasun batzuk daudela tratamendurako onarpena eragiten duen drogaren arabera. Alkohola edo heroina kontsumitzeagatik tratamenduan hasten direnen kasuan, kontsumo-historia luzea izaten dute. Cannabis kontsumitzeagatik onartutako pertsonak dira denborarik gutxien kontsumitzen aritu direnak.

2. taulan, 1994tik 2009ra toxikomaniak direla-eta tratamenduan hasi direnen bilakaera ikusten da, tratamendua eragiten duen droga nagusiaren arabera —alkohola kanpoan utzita—. 1996. urtean erregistratu zen onarpen kopuru handiena, eta ikus daitekeenez, harrezkero, jaitsi egin da pixkanaka guztizko kopurua 2000. urtera arte; heroinak eragindako onarpenen jaitsieraren pare. Hala ere, 2001etik aurrera, handituz joan zen guztizko kopurua, batik bat kokaina eta cannabis kontsumitzeagatik onartutako tratamenduen kopurua igo egin zelako. 2005az geroztik, berriro jaitsi zen kopurua, eta horrela jarraitu zuen 2006 eta 2007an, kokainagatiko onarpenen kopurua pixkanaka jaitsiz. 2008an, kokaina eta heroinagatik onartutako kasuak igotzen hasi ziren; 2009an, baina, berriz ere jaitsi ziren kasuak eta, horrekin batera, onarpenen guztizko kopurua. Cannabis kontsumitzeagatik onartutakoen kopurua handituz joan da, etengabe, 2001z geroztik.

Droga nagusian oinarrituta egin da azterketa hori; aipatzekoa da, hala ere, tratamendua hasten duen pertsona bakoitzak beste droga batzuk kontsumitu ditzakeela droga nagusiaz aparte, eta era honetara jakinarazten dituzte: "tratamendua hasi aurreko egunetan kontsumitutako drogak" 2009an, tratamendua hasi zutenen erdiek baino zertxobait gehiagok (% 50,2k) gutxienez beste droga bat ere kontsumitzen zuen, % 21,7k,

gutxienez, beste bi droga gehiago, eta % 6,9ek, gutxienez, beste hiru gehiago. (Datu horiek ez dira taulan agertzen).

2. grafikoan, droga nagusiak direla eta tratamenduan hasitakoen bilakaera ikusten da —alkohola aparte utzi da—. EAEn, 2003tik aurrera, kokainatik hasitako tratamendu-kopurua handiagoa da heroinak eragindakoena baino. Oso nabarmena da, 1996tik, heroinaren jaitziera etengabea; 2008an igoera txiki bat egon arren, berriro ere jaitzi zen 2009an. **3. eta 4. grafikoetan** argi ikusten da 2008ra arte egondako bilakaera, Espainiako estatuan. Grafiko horietan, lehen EAErako esan dugunaren antzera, heroinak eragindako tratamendu-hasierek 2007ra arte behera egin dutela ikusten da; urte horretan eta 2008an, baina, lehendabiziko aldiz tratatutakoen kopuruak gora egin zuen, pixka bat. Kokainari dagokionez, atentzioa ematen du 2006tik aurrera lehenengo tratamenduek izandako beherakadak.

Zehatzago deskribatzen dira, **3. taulan**, EAEn alkohol-kontsumoagatik tratamendua hasten duten pertsonen ezaugarri sozio-demografikoak.

Taula horretan ikus daitekeenez, batez besteko adina —tratamendua hastean— 45,5 urte ingurukoa izaten da gizonezkoen kasuan, eta 46,0 emakumezkoen kasuan; hala ere, kontsumoaren hasieran batez besteko adina —aurreko urteetan bezalaxe— txikiagoa da gizonezkoen kasuan, 20 urterekin edaten hasten baitira eta emakumezkoak, ia 27 urterekin.

Gauza jakina da alkohola kontsumitzeagatik tratamendua hasten duten pertsona gehiago hartzen dituztela Bizkaiko zentroetan.

Oro har, ez dago ezberdintasunik gizonezkoen eta emakumezkoen artean, ikasketa-mailari buruz; izan ere, unibertsitate-ikasleak dira emakumezkoen %9,1 eta gizonezkoen %6,8; lanean dihardutenei buruz, ordea, gizonezko gehiago ari dira lanean emakumezko baino: %44,3 eta %33,2, hurrenez hurren. Langabeziari dagokionez ere, gizonezko gehiago (%37,2) daude lanik gabe emakumezko (%31,6) baino. Aipagarria da, era berean, emakumezkoen %17k etxeko lanak baino ez dituela egiten.

Jaioterriari buruz, gehienak (%85,3) Espainian jaiok dira. Emakume latinoamerikarrak dira atzerriko jatorri-herrialdea dutenen artetik talderik handiena (emakume guztien % 10).

Bizikidetzari dagokionez, gehienak, bai gizonak bai emakumeak, bikotekidearekin eta seme-alabekin bizi dira, baina gizon gehiago bizi da bakarrik, eta bada alderik ere seme-alabekin bakarrik bizi direnen artean; izan ere emakumeen % 14,1 hala bizi da, eta gizonen % 2,6, bakarrik.

Erreferentzia-iturri nagusiari dagokionez, hau da, pertsona horrek nola eta noren bidez jotzen duen tratamendu-zentrorra, alkoholaren kasuan, gehienak, bai gizonak bai emakumeak, lehen mailako arretatik bideratuta jotzen dute.

Gutxi gorabehera, kasuen erdiek, bai gizonen bai emakumeen erdiek, ez dute aurretiazko tratamendurik egin, eta egunero kontsumitzen dute alkohola. Dena den, gizonek baino emakumeen ehuneko handiago batek kontsumitzen du alkohola astean 2-3 egunetan (asteburuetako kontsumoa).

Tratamendua hasi aurretik alkohola kontsumitzen daramaten denbora hartzen badugu kontuan, ikusten dugu gehienak 15 urte baino gehiago daramatela kontsumitzen; dena den, oro har, emakumeek gizonek baino kontsumo-denbora gutxiago daramate (kontuan hartzekoa da aldagai honi kasuen % 21ek erantzun diotela "ezezaguna").

5. grafikoan, 1998. urtetik alkohola dela-eta tratamendua hasi dutenen bilakaera ikusten da, sexuaren arabera. Ikusten da 2002. urtean erregistratu zela tratamenduan onartutakoen kopuru handiena.

LARRIALDI-ADIERAZLEA

2009an substantzia psikoaktiboak erabiltzeagatik 742 larrialdi-gertaera erregistratu ziren ospitaleetan.

Larrialdi-gertaera horiek erreferentziazko hiru ospitaleetan erregistratu ziren, OEDrekin (Drogen Espainiako Behatokiak) egiten den koordinazio-lanetik adierazitako 12 asteetan.

Laginketaren 12 asteetan erregistratutako larrialdiak direla kontuan hartuta, kalkulatu daiteke 2009an Bizkaiko lurralde historikoko hiru ospitaleetan 3.224 larrialdi izan zirela, guztira.

4. taulan pazienteen ezaugarriak deskribatu dira. Gertaeren % 42,6 Basurtuko ospitalean erregistratu ziren. Kasuen % 71 gizonezkoak izan ziren, eta batez besteko adina 34 urte izan zen, bai gizonetan bai emakumeetan. Kasuen erdian baino gutxiagoan (% 45,7), urgentziaren diagnostikoa drogen kontsumoarekin loturik dago, zuzenean. Kasurik gehienei alta eman zitzaizen. Guztira 1.030 diagnostiko egin ziren; horrek esan nahi du larrialdi-gertakari bakoitzeko 1,4 diagnostiko, batez beste.

ANALISIA, DROGAK BANAN-BANAN HARTUTA

5-8 tauletan, larrialdietako diagnostikoen banaketa ikusten da, droga hauetakoren bat hartu dela aipatu den kasuetan -gertaera bakoitzean-: heroina, kokaina, cannabisa eta hipnotikoak eta lasaigarriak. Ez da alkohola deskribatu, larrialdi-gertaeran soilik alkohola aipatu arren, ez baita kasu bezala jasotzen.

Heroina kontsumitu dela aipatzen den larrialdi-gertakarietan (5. taula), diagnostiko gehienak buru- eta portaera-arazozen multzokoak dira (% 41,4), baina arnas sistemako gaixotasunen multzoak ere badu garrantzia (% 11,5), baita sintomak, zeinuak eta emaitza kliniko eta laborategiko anormalek ere (aurrerantzean gaizki definitutako zeinuak), diagnostikoen % 11,5 multzo horretakoak baitira.

Larrialdian kokaina kontsumitu dela aipatzen denean, diagnostiko gehienak buru- eta portaera-arazoek multzokoak dira (% 53,7), eta horien barnean kokaina eta alkohol kontsumoarekin zuzenean erlazionaturakoak, bai eta trastorno neurotikoen eta nortasunaren trastornoen multzokoak ere. Gaizki definitutako zeinuen barrukoetan, nabarmenenak abdomeneko mina eta bularreko mina dira (prekordiala eta beste batzuk) **(6. taula)**.

Hipnotikoak eta lasaigarriak kontsumitu direla aipatzen denean erregistratutako diagnostiko gehienak **(7. taula)** buru eta portaera-arazoek multzokoak dira, eta horien barnean, hipnolasaigarri eta alkoholaren kontsumoak eragindakoak. Horretaz gain, komeni da adieraztea saiakera autolitikoak hipnotiko eta lasaigarrien kontsumoarekin erlazionatuta larrialdi-zerbitzuetan egiten diren diagnostiko guztien % 11 direla.

Cannabisaren kasuan **(8. taula)**, larrialdi-gertaeretan egindako diagnostiko gehienak buru- eta portaera-arazoek multzokoak direla, eta horien barruan, nagusiki, eskizofrenia, trastorno eskizotipikoak eta deliriozko trastornoak, alkohol, cannabisaren kontsumoarekin erlazionaturakoak atzetik direla, eta antsietate-trastornoak. Gaizki definitutako zeinuen multzoko diagnostikoekin erlazionaturako gertakarien artean, nabarmentzekoak dira abdomeneko mina, konbultsioak eta sinkopeak.

Larrialdi-gertakarietan gehien aipatzen diren substantziak dira: cannabis, kokaina, hipnolasaigarriak eta alkohola, **9. taulan** ikusten denez.

10. taulan, diagnostikoa droga-kontsumoarekin zuzenki erlazionatuta zegoen larrialdi-gertakarietan kontsumitu zirela aipatzen diren substantzien banaketa ageri da. Kasu horretan ere hipnolasaigarriak dira nagusi; ondoren, alkohola eta kokaina datoz, aurreko urteetan bezala.

HILKORTASUN-ADIERAZLEA

2009an 50 pertsona hil ziren substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzio akutuen eraginez, aurreko urtean baino pertsona bat gehiago. % 60 Bizkaian hil zen, % 28 Gipuzkoan eta % 12 Araban. Horietatik 46 EAEn bizi ziren.

11. taulan hildakoen informazio klinikoa eta datu sozio-demografikoak deskribatzen dira. Hildakoen %74 gizonak ziren. Batez besteko adina: 41 urte bai gizonek bai emakumeek. Heriotza gehien etxeetan gertatu ziren (% 56) edo kalean (% 10). Kasuen % 22an suizidio-ebidentziak aurkitu ziren. GIBari dagokionez, egoera serologikoa, ezezaguna da hildako gehienetan.

12. taulan, hildakoen analisi toxikologikoetan aurkitutako substantziak deskribatzen dira; sarrien aurkitu den substantzia benzodiazepinen taldea izan da (kasuen % 39tan aurkitu da); jarraian, heroina, metadona alkohola eta kokaina. Hildako bakoitzean, batez beste, 3 substantzia psikoaktibo aurkitu dira.

Azterketa-urte honetan, 2,94 izan da drogen kontrako erreakzio akutuak eragindako heriotza-tasa 100.000 biztanleko, bi sexuetan; Europako populazioarekin estandarizatutako tasa (EET), berriz, 2,52 da 100.000 biztanleko (KT % 95 1,79-3,25).

Gizonetan, EET 3,78 izan zen 100.000 biztanleko (KT % 95 2,52-5,03) eta txikiagoa emakumeetan: 1,22 100.000 biztanleko (KT % 95 0,50-1,94).

6. grafikoan, azken 10 urteetan substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzioak eragindako heriotza-tasaren bilakaera ikusten da. 2003ra bitarte heriotza-tasak beheranzko joera duela ikusten da, bai gizonetan bai emakumeetan. Baina 2004an igoera izan zuen eta horri eutsi zion 2005ean. Handik aurrera berriz ere beherantz hasi zen baina gora beherak izan ditu eta gorantz egin du, pixka bat, aurten.

13. taulan, 1997. urteaz geroztik substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzioek eragindako hilkortasunaren bilakaera deskribatu da zehatz-

mehatz; **7. grafikoan** hildakoen batez besteko adinaren bilakaera ageri da, eta ikus daiteke adinak gora egin duela urteetan zehar: 1997an batez besteko adina 30 eta 31 urte zen gizonentzat eta emakumeentzat, hurrenez hurren, eta 2009an, aldiz, 41 urte dira bientzat.

OHARRAK

Zeharkako hiru adierazle horietako datuen deskribapenak EAEn drogen kontsumoak eragin dezakeen ikuspegi orokorra eta gertukoa izaten uzten digu, arazo berberaren alderdi desberdinak erakusten baitizkigu.

EAEko tratamendu-adierazleak —ez ditu espetxeetan dauden pertsonak hartzen, baina sar daitezke espetxeetan lo bakarrik egiten dutenak, tratamendu ambulatorioa beste zentro batzuetan egiten baitute— erakusten digu 2009an jaitsi egin dela kokaina eta heroinagatiko tratamendu-hasierak. Joera hori aurreko urteetatik⁴ ari da nabarmentzen, nahiz eta 2008an gora egin zuten baina behera egin duten, berriz ere, urte honetan.

Aurreko urteetan nabarmen ikusi denari jarraiki, gorantz jarraitzen dute cannabisa kontsumitzeagatiko tratamendu-hasierek; dagoeneko toxikomania ez-alkoholikoengatiko tratamendu-hasieren % 16 dira. Ehuneko hori handiagoa da Espainia⁵ osoa kontuan hartuta, tratamendu-hasieren % 11,7 baitira (eskura ditugun azkeneko datuak 2007koak dira). EAEn, ikasleak dira cannabis kontsumoagatik tratamendua hasten dutenen ia % 25, eta gazteenak ere badira tratamendua hasten dutenen artetik, Europan⁶ bezalaxe, hauxe baita cannabisa kontsumitzeagatik tratamendu hasten duen pertsonaren profila: gaztea, gizonezkoa (gizon eta emakumeen arteko proportzioa 5:1 da), eta batez besteko adina 25 urte, EAEn bezala. Azpimarratu behar da, bestalde, zeintzuk diren cannabisaren kontsumoak dakartzan ondorio negatiboak: eskola-porrota, desegituratze pertsonala eta soziala, eta lanarekin eta osasunarekin loturiko arazoak. Inplementatutako neurriengatik ere, ez dirudi jende gehiago jabetzea lortu denik cannabisa kontsumitzeak dituen arriskuez eta berekin ekartzen dituen ondorio larriez⁷.

Espainiako eta Europako behatokitik, ez dira jasotzen alkoholarengatiko tratamendu-onarpenak, eta, beraz, ezin da EAEko datuekiko konparaziorik egin. Azpimarratu behar da 2009a izan dela, alkohola erregistratzen ari garen urte guztietatik, tratamenduan hastea emakume gehien onartu den urtea.

Tratamendu-adierazleari dagokionez, Espainian 2007ra bitarteko datuak daude. Horien arabera, 1996tik egonkortasuna dela nagusi esan daiteke. Egonkortasun hori zenbait faktoreren nahasketagatik gertatu da: heroina kontsumoak behera egitea, eta iraupen luzeko tratamenduek izan duten eragina, esaterako opioideak ordezkatzeko programak, izan ere, gutxitu egiten du erabiltzaileak asistentzia-zerbitzu batetik bestera ibiltzea. Horiek tratamendu-onarpenen kopurua jaisten lagundu dute. Baina bestetik, hor dago kokaina eta cannabis kontsumoak izan berri duen gorakada, eta horrek onarpen kopuruak gora egitea eragiten du⁴.

Europako datuak kontuan hartuta, espainiarrak dira substantzia psikoaktiboak kontsumitzeagatik tratamendu bat hasten duten Europako biztanlerik zaharrenak (33 urte). Eskura dauden azkeneko datuak 2008koak dira. Horien arabera, tratamendua hasten duten pazienteen erdiek baino gehiagok (% 53), opiazeoak aipatzen dituzte, bereziki heroina, kontsumitutako droga nagusi gisa; % 22k, berriz, cannabisa eta % 18k, kokaina. Europan heroina-kontsumoak duen joerari dagokionez, tratamendu-adierazleko datuak erabiltzen dira, zeharkako kontsumo-adierazle gisa. 19 herrialdetik lortu da lagina. Lagin horren arabera, droga nagusi gisa heroina kontsumitzeagatik tratamendua hasitakoen kopuruak eta lehenengoz tratamendua hasi zutenen kopuruak gora egin du 2003tik 2008ra. Gertuagoko aldi bat kontuan hartzen bada, opiazeoak kontsumitzeagatik tratamendua hasi zutenen kopuruak gora egin du 11 herrialdetan 2007tik 2008ra. Tratamendua lehenengoz hasi zutenei dagokienez, goranzko joera orokorra egonkortu egin zen 2008an, baina, hala ere, sei herrialdek gorantz doazen zifrak ematen jarraitu zuten. Pentsatzen da Afganistanen opio-ekoizpena areagotzea, eta, horrenbestez, Europako merkatuan heroina gehiago izatea, erlazionatuta egon daitekeela 2003tik opiazeoen kontsumoaren adierazleek izan duten beheranzko joera egonkortzearekin.

Espainia da Erresuma Batuarekin batera kokaina-kontsumoaren prebalentzian buru den herrialdea.

Larrialdi-adierazlea ez da EAE osoaren adierazgarri, Bizkaiko Lurralde Historikoko ospitaleetako lagin bat hartzen duelako hilabete bakoitzeko aste jakin batean (ausaz aukeratzen da astea), baina tratamendu- eta hilkortasun-adierazleek ematen diguten informazioa eta batez ere joera osatzeko baliagarria da.

2009an larrialdi-gertakari gehiago erregistratu da 2008an baino, erreferentzia-ospitaleetan bilaketa zehatzagoa egin ahal izan delako; hala, 2008an, 356 gertakari erregistratzen zirela, 2009an, 742 erregistratzen pasatu da, hau da, 2008koen bikoitza baino gehiago. Horregatik ez da uste egokia denik aurreko urteekiko konparaziorik egitea. Garrantzitsua litzateke, aldi behin, EAEko ospitale guztietan izandako ospitale-larrialdietan drogek zer eragin izan duten jakitea.

Aurreko urteetan, drogen kontrako erreakzioak eragindako heriotza-tasaren jaitsiera mailakatua ikus zitekeen EAEko Hilkortasun-adierazlean. Tasarik txikiena 2004. urtean izan zen. 2005ean, Espainia osoan⁵ bezala, gora egin zuen tasa horrek, baina ez dakigu zergatik. Urte hartan, heroina izan zen hildakoetan maizenik aurkitutako droga. 2006tik aurrera, behera egin zuten tasek 2008ra bitarte, eta gora egin dute pixka bat 2009an. Azken hiru urteetan kokaina izan zen hildakoetan maizenik aurkitu zen droga, baina 2009an, droga hori bosgarren lekura pasatu da, benzodiazepinen, heroinaren, metadonaren eta alkoholaren atzera. Horrenbestez, 2009an tasak gora egiteaz gain, hildakoetan maizenik aurkitutako drogan aldaketa izan dela erregistratu da.

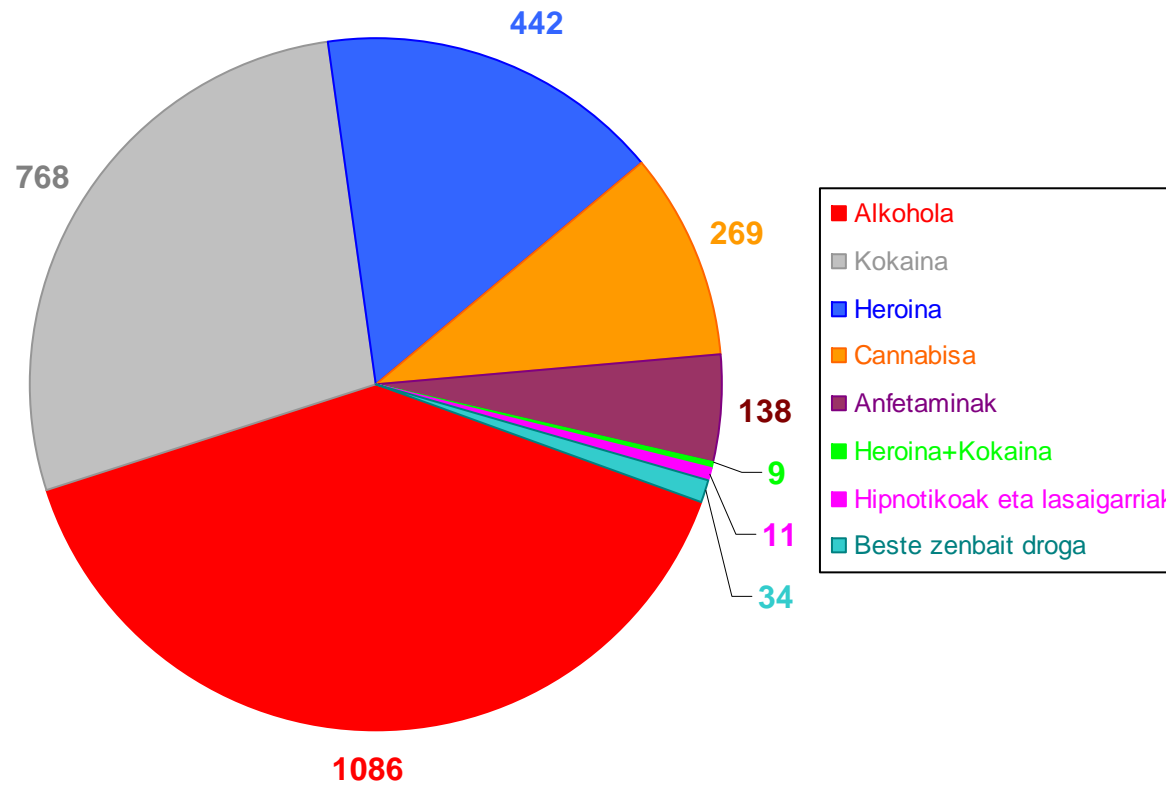
BIBLIOGRAFIA

1. Toxikomaniei buruzko Estatu mailako Informazio Sistema (SEIT) (2003). *Protocolo del Indicador Admisiones a Tratamiento por Consumo de Sustancias Psicoactivas*. Madril, 2002
2. Toxikomaniei buruzko Estatu mailako Informazio Sistema (SEIT) (2003). *Protocolo del Indicador Urgencias Hospitalarias Directamente Relacionadas con el Consumo de Sustancias Psicoactivas*. Madril, 2002.
3. Toxikomaniei buruzko Estatu mailako Informazio Sistema (SEIT) (2003). *Protocolo del Indicador Mortalidad por Reacción Adversa Aguda a Sustancias Psicoactivas*. Madril, 2002.
4. Toxikomaniei buruzko Estatu mailako Informazio Sistemaren txostena. Euskal Autonomia Erkidegoa 2008. Lan-dokumentua. www.osanet.net
5. Drogen Espainiako Behatokiaren 2009ko txostena. <http://www.pnsd.msc.es>
6. Drogen eta Toxikomanien Europako Behatokia. 2008. Europar Batasunean eta Norvegian drogamendekotasunaren arazoari buruzko urteko txostena. Luxenburgo: Europako erkidegoen argitalpen ofizialen bulegoa, 2010.
7. Drogen Plan Nazionala CANNABISA. Drogen Plan Nazionalerako Gobernu Ordezkaritzaren batzorde klinikoaren txostena. Madril, 2006.

ESKERRAK EMATEA

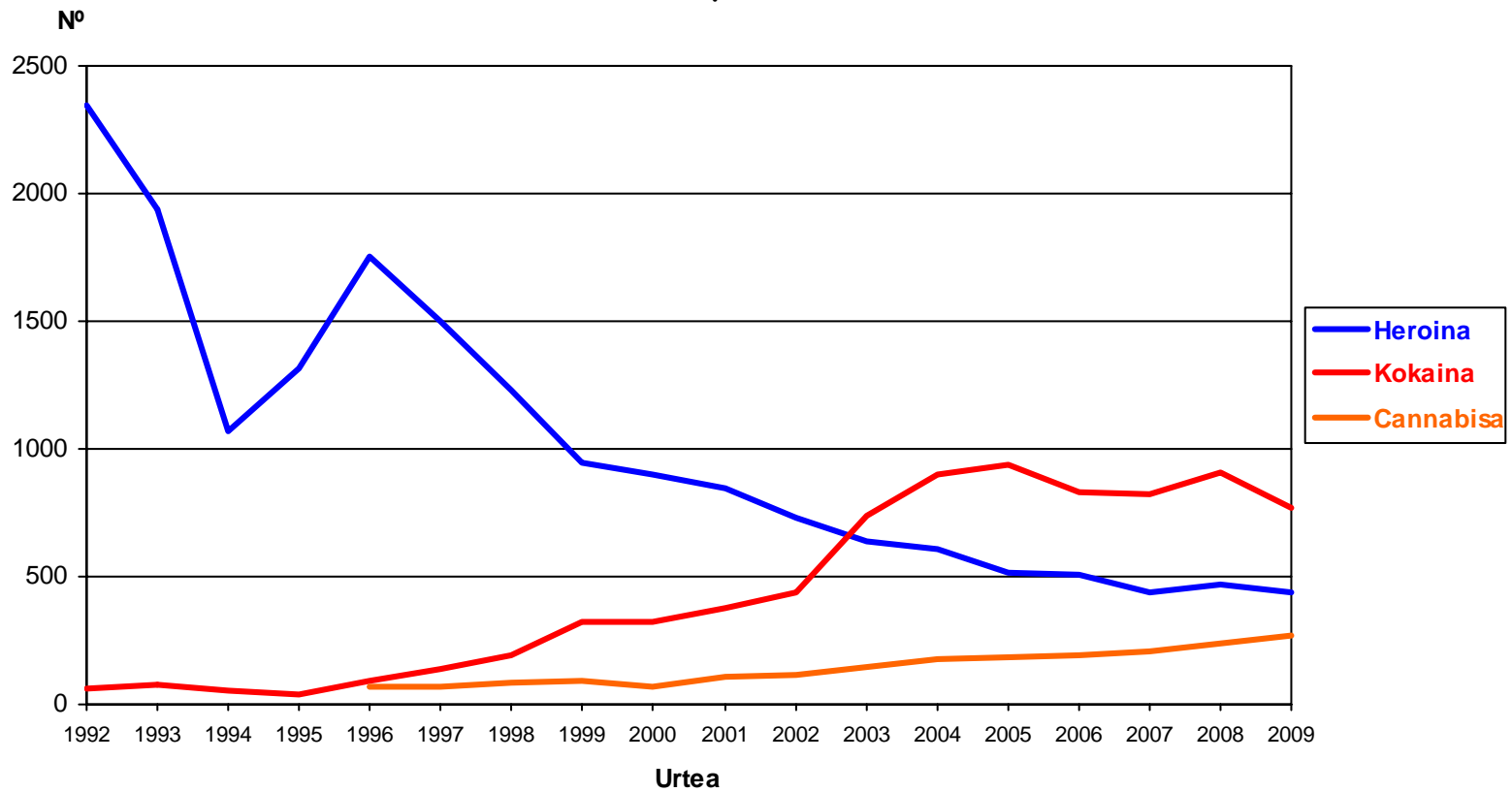
Eskerrik asko toxikomaniak tratatzeko zentroetako profesional guztiei eta Auzitegiko Medikuntzako Euskal Erakundeko auzitegiko medikuei, datuak hain zehatz jaso eta bidaltzeagatik.

1. grafikoa. TRATAMENDU-ADIERAZLEA.
Tratamendu-onarpenak, tratamendua eragin duen drogaren arabera.
EAE 2009

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

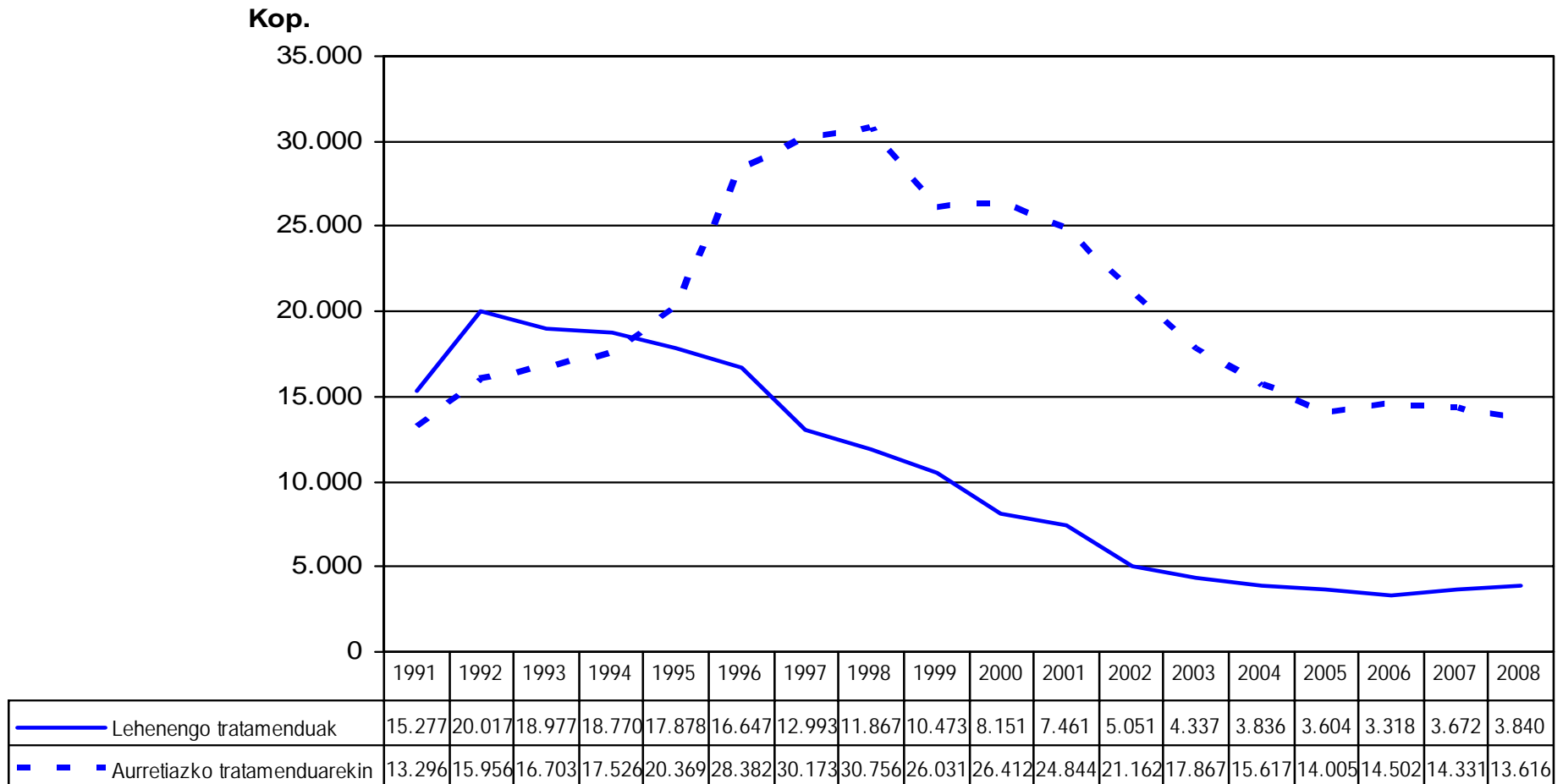
2. grafikoa. TRATAMENDU-ADIERAZLEA.
Heroina, kokaina eta cannabisaren tratamendurako onartutakoen bilakaera.
EAE 1992-2009

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila

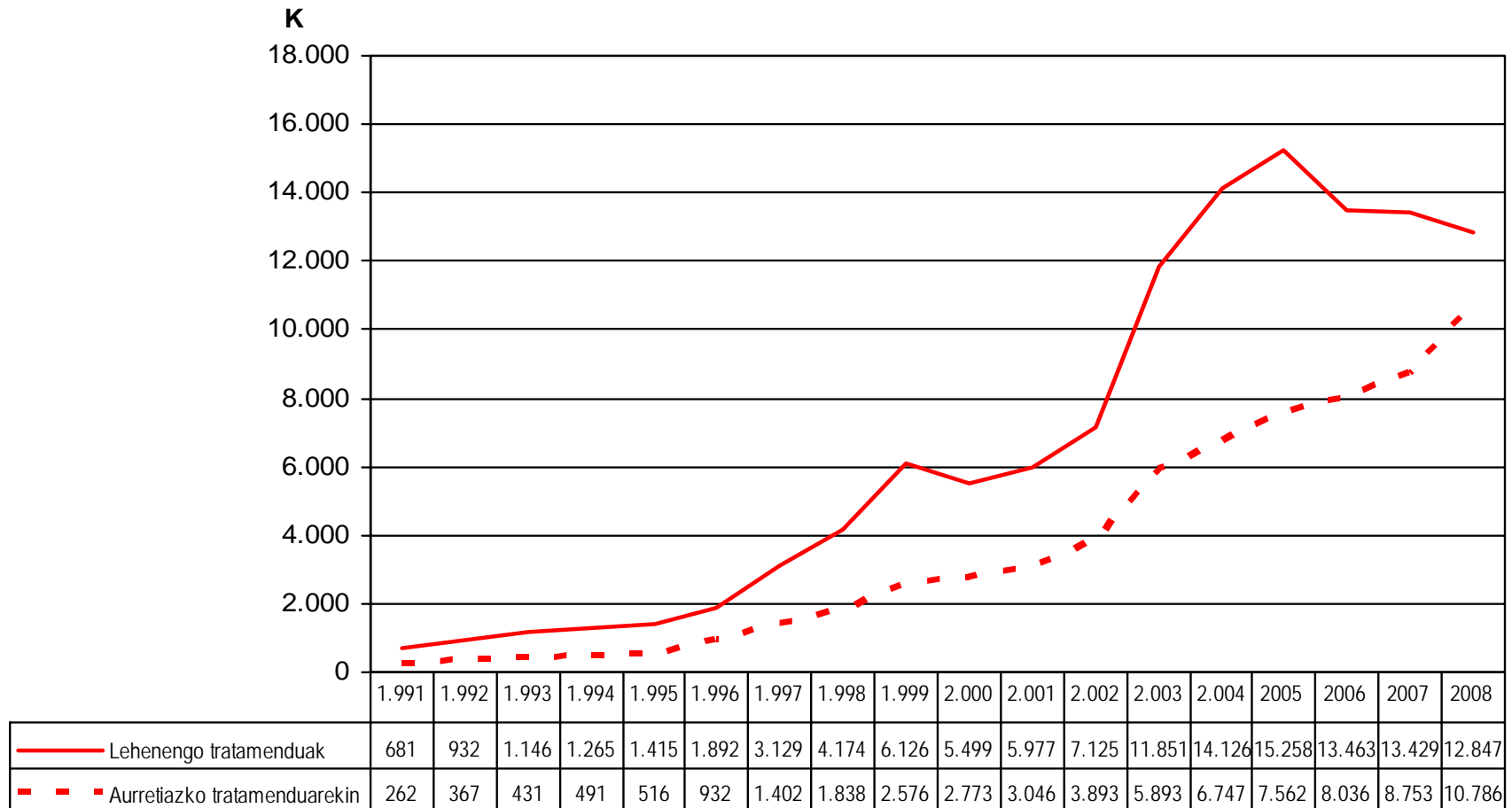
3. grafikoa. TRATAMENDU-ADIERAZLEA.

Espanian heroinaren abusu edo mendekotasunagatik tratatutakoen bilakaera 1991-2008

Iturria: DGPNSD. Observatorio Español sobre Drogas (OED). Tratamendu-adierazlea.

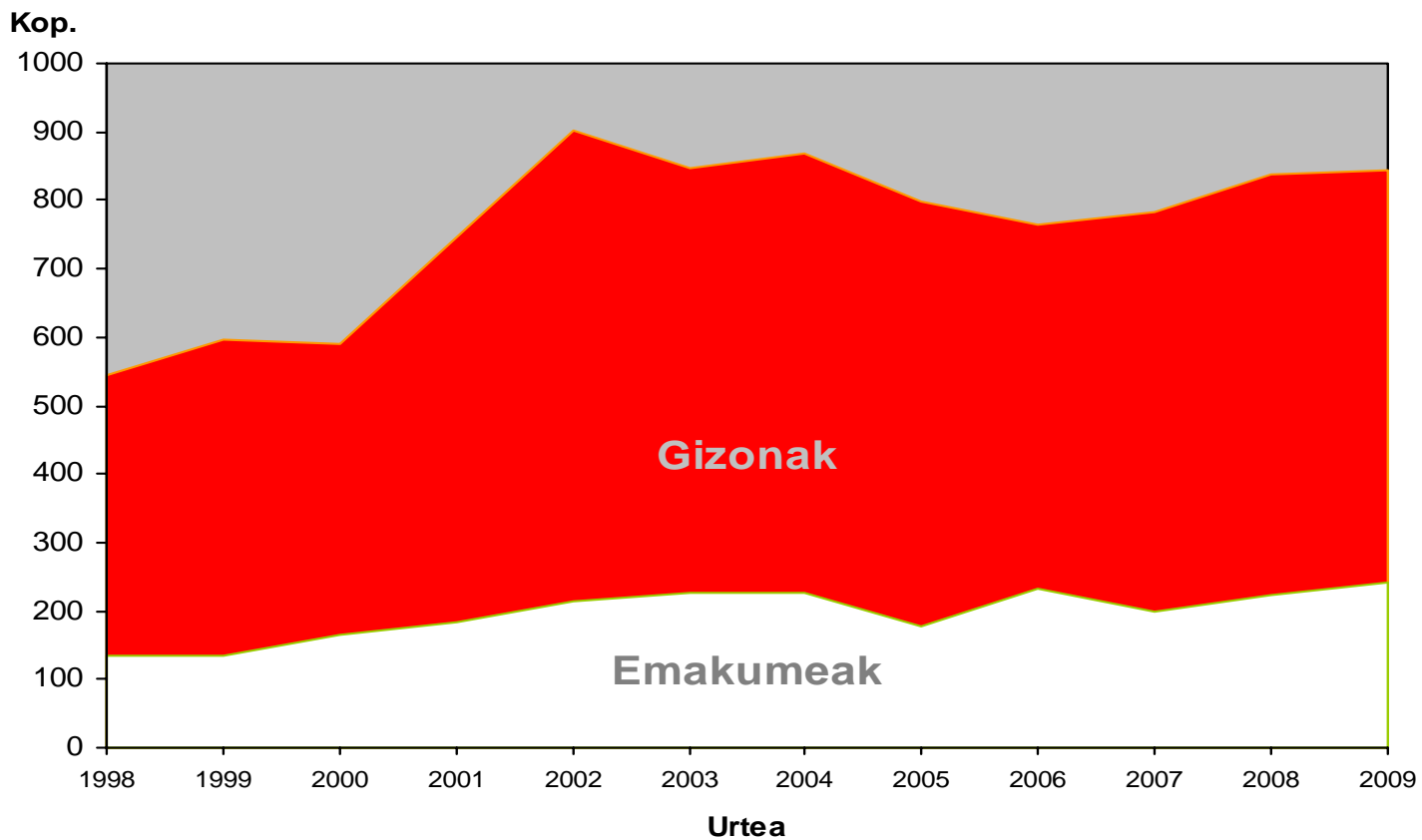
4. grafikoa. TRATAMENDU-ADIERAZLEA.
 Espainian kokainaren abusu edo mendekotasunagatik tratatutakoen bilakaera
 1991-2008

Iturria: DGPNSD. Observatorio Español sobre Drogas (OED). Tratamendu-adierazlea.

5. grafikoa. TRATAMENDU-ADIERAZLEA.

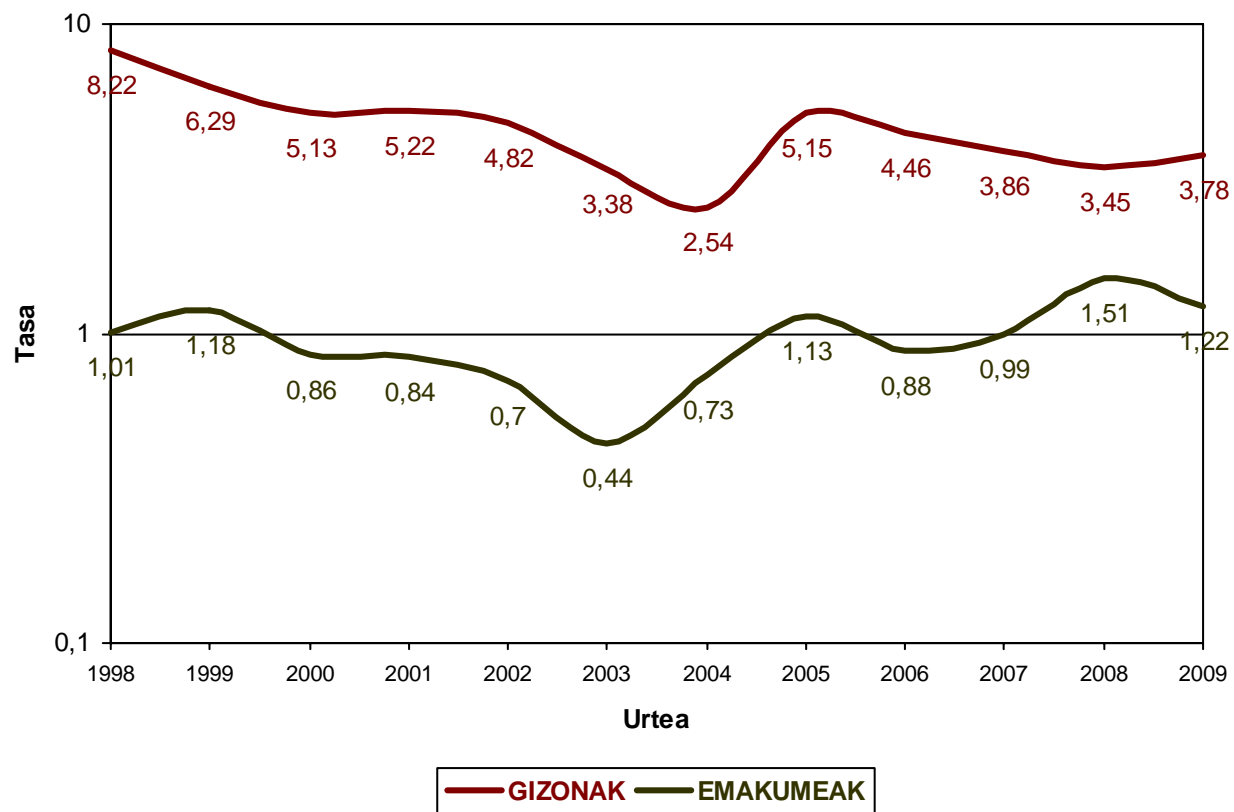
Alkoholagatik tratamendua jasotzea onartutakoen bilakaera, sexuaren arabera.
EAE 1998-2009.

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila

6. grafikoa. HILKORTASUN-ADIERAZLEA.

Substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzio akutuak eragindako heriotza-tasaren bilakera, sexuaren arabera. EAE 1998-2009.

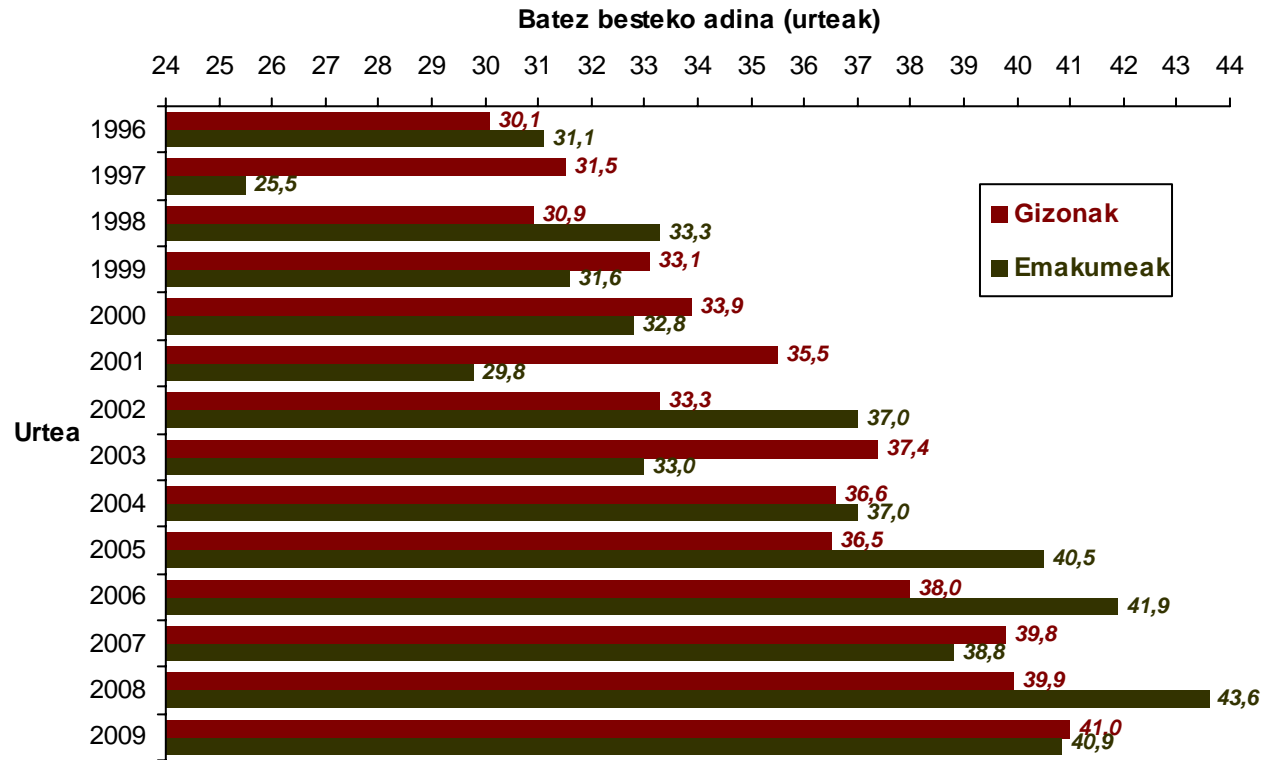

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila

7. grafikoa. HILKORTASUN-ADIERAZLEA.

Substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzio akutuaren ondorioz hildakoen batez besteko adinaren bilakaera, sexuaren arabera. EAE 1996-2009

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila

1. taula. TRATAMENDU-ADIERAZLEA. Tratamendurako onartu dituzten pertsonen ezaugarriak, onarpen hori eragin duen drogaren arabera. EAE 2009.

	Heroina	Anfetam.	Kokaina	Hipnotikoak eta lasaigarriak	Cannabisa	Alkohola	Heroina + Kokaina	Beste batzuk	Guztira	
Kopurua guztira	442	138	768	11	269	1.086	9	34	2757	
Batez besteko adina (urteak)	37,2	31,3	32,8	39	25,2	45	33,1	32,2	N	%
Sexua										
Gizonak	81,2	82,6	88,5	63,6	87,7	77,8	100,0	76,5	2276	82,5
Emakumeak	18,8	17,4	11,5	36,4	12,3	22,2	0,0	23,5	481	17,5
Adin taldea										
10-14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,1	0,0	0,0	3	0,1
15-19	0,5	4,3	1,8	0,0	29,0	0,6	0,0	17,6	112	4,1
20-24	6,3	12,3	12,9	9,1	27,5	2,8	11,1	20,6	257	9,3
25-29	10,4	23,9	23,8	0,0	18,2	5,2	22,2	14,7	374	13,6
30-34	15,6	27,5	21,5	27,3	10,8	9,4	22,2	5,9	410	14,9
35-39	27,4	20,3	18,7	18,2	7,1	13,2	22,2	5,9	460	16,7
40-44	22,9	7,2	12,9	9,1	3,3	18,9	11,1	17,6	432	15,7
45-49	12,2	2,9	5,6	27,3	1,5	17,3	11,1	8,8	300	10,9
50-54	3,8	1,4	2,3	0,0	0,4	13,5	0,0	5,9	187	6,8
55-59	0,9	0,0	0,3	9,1	1,5	9,5	0,0	2,9	115	4,2
60 o más	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	9,6	0,0	0,0	105	3,8
Ikasketak										
Ez daki irakurtzen, ezta idazten ere	1,6	0,7	0,9	27,3	1,5	0,5	0	0	27	1,0
Lehen Hezkuntza bukatu gabe	19,0	14,5	11,4	9,1	16,0	16,2	22,2	14,7	418	15,2
Lehen Hezkuntza bukatuta	31,9	25,4	26,9	27,3	22,3	31,6	11,1	20,6	796	28,9
Bigarren Hezkuntzaren 1. etapa, OHO, DBH, LH1 edo erdi-mailakoa	26,5	35,5	39,3	36,4	36,4	24,7	33,3	47,1	856	31,1
Bigarren Hezkuntzaren 2. etapa, LH2, BBB, UBI	12,9	19,6	16,3	0,0	16,7	16,4	33,3	5,9	437	15,9
Unibertsitateko erdi-mailako ikasketak	1,6	0,7	1,4	0,0	2,2	3,2	0,0	2,9	61	2,2
Unibertsitateko goi-mailako ikasketak	0,9	1,4	2,0	0,0	1,1	4,1	0,0	2,9	69	2,5
Beste batzuk	0,5	0,7	0,5	0,0	1,5	0,3	0,0	0,0	14	0,5
Ezezaguna	5,2	1,4	1,3	0,0	2,2	3,1	0,0	5,9	77	2,8
Lan-egoera										
Lan-harreman mugagabea edo autonomia	14,0	20,3	34,1	9,1	14,1	32,0	22,2	26,5	749	27,2
Aldi baterako lan-harremana	7,9	13,8	12,1	9,1	8,2	9,8	11,1	0,0	277	10,1
Soldatarik gabe, familiarentzako lanean	1,1	0,7	0,8	0,0	0,4	0,9	0,0	0,0	23	0,8
Langabea, aurretik lanik egin gabea	6,3	4,3	4,8	9,1	8,9	2,4	11,1	17,6	129	4,7
Langabea, aurretik lana eginda	49,5	52,9	37,6	45,5	34,6	33,5	44,4	44,1	1061	38,5
Ezintasun iraunkorra duena, pentsioduna	8,1	2,2	3,3	9,1	1,1	12,2	0,0	5,9	202	7,3
Ikasten edo oposizioak egiten	0,5	0,7	1,0	0,0	24,9	0,5	0,0	2,9	84	3
Soilik etxeko lanak egiten	1,1	0,0	0,7	18,2	0,4	4,1	0,0	0,0	57	2,1
Beste egoera batean	5,7	3,6	3,1	0,0	4,5	3,1	11,1	2,9	102	3,7
Ezezaguna	5,7	1,4	2,5	0,0	3,0	1,6	0,0	0,0	71	2,6
Jaioterrria										
Espainia	85,5	95,7	83,8	81,8	82,5	85,3	55,6	73,5	2339	84,9
Europako gainerako herrialdeak	6,7	0,0	1,6	0,0	0,8	3,3	22,2	5,8	85	3,1
Afrika	4,2	2,1	7,8	18,2	10,9	4,6	22,2	17,6	169	6,1
Latinoamerika	0,5	1,4	5,7	0,0	5,7	6,3	0,0	0,0	131	4,8
Atzerriko beste herrialde batzuk	0,6	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	8	0,3
Ezezaguna	2,3	0,7	0,4	0,0	0,4	0,6	0,0	2,9	23	0,8

	Heroina	Anfetam.	Kokaina	Hipnotikoak eta lasaigarriak	Cannabisa	Alkohola	Heroina + Kokaina	Beste batzuk	Guztira	
	%	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Bizikidetzak										
Bakarrik	22,9	15,9	15,5	18,2	16,4	22,1	33,3	29,4	541	19,6
Bikotekidearekin baino ez	11,3	10,9	12,7	9,1	4,1	12,2	0,0	14,7	312	11,3
Seme-alabekin baino ez	2,7	3,6	1,8	18,2	2,2	5,2	11,1	0,0	96	3,5
Bikotekidearekin eta seme-alabekin	11,1	8,7	18,4	9,1	6,3	26,2	11,1	0,0	505	18,3
Gurasoekin edo jatorrizko familiarekin	29,2	44,2	36,3	27,3	55,0	20,6	22,2	29,2	858	31,1
Lagunekin	5,7	5,8	5,2	0,0	4,1	2,0	11,1	2,9	108	3,9
Beste batzuk	12,0	10,1	9,4	18,2	11,5	8,7	11,1	20,6	274	9,9
Ezezaguna	4,5	0,7	0,7	0,0	0,4	3,0	0,0	2,9	61	2,2
Bizi-tokia										
Etxeak, etxebizitzak, apartamentuak	72,2	87,7	86,4	72,7	84,4	85,3	44,4	61,8	2288	83,0
Espetxea, adingabeentzako barneratze-zentroa edo erreforma-zentroa	7,0	6,5	5,0	0,0	5,2	1,1	0,0	5,9	106	3,8
Beste erakunde batzuk	1,1	1,4	0,9	9,1	2,2	1,7	0,0	0,0	39	1,4
Pentsioak, hotelak eta ostatuak	3,4	1,4	1,4	0,0	1,9	2,8	22,2	8,8	68	2,5
Ostatu hartze ezegonkorra/behin-behinekoa	7,7	2,2	3,3	18,2	2,2	2,4	0,0	11,8	100	3,6
Beste lekuren bat	4,3	0,7	2,1	0,0	4,1	4,5	22,2	8,8	101	3,7
Ezezaguna	4,3	0,0	0,9	0,0	0,0	2,3	11,1	2,9	53	1,9
Erreferentzia										
Droga-mendekotasunen beste zerbitzu bat	16,1	9,4	6,9	0,0	2,2	3,7	11,1	8,8	187	6,8
Mediku orokorra, osas. lehen mailako atentzioa	17,0	18,1	18,1	54,5	22,3	38,9	22,2	20,6	736	26,7
Ospitalea edo bestelako osasun-zerbitzuak	7,2	5,1	7,4	9,1	8,2	15,3	11,1	8,8	289	10,5
Gizarte-zerbitzuak	2,9	2,9	2,6	0,0	7,1	6,0	0,0	0,0	125	4,5
Espetxea, adingabeentzako barneratze-zentroa edo	8,8	6,5	5,5	0,0	5,9	0,9	0,0	5,9	118	4,3
Lege-zerbitzuak edo polizia-zerbitzuak	1,4	5,8	5,9	0,0	12,3	2,1	0,0	11,8	119	4,3
Enpresa edo enplegu-emailea	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,6	0,0	0,0	7	0,3
Senideak edo lagunak	5,0	22,5	17,6	9,1	10,8	10,6	22,2	5,9	337	12,2
Norberaren ekimenez	34,8	26,8	32,9	18,2	25,7	19,0	33,3	23,5	731	26,5
Beste bat	2,9	2,9	2,5	9,1	5,2	1,7	0,0	2,9	71	2,6
Ezezaguna	3,8	0,0	0,5	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	35	1,3
Aldez aurreko tratamendua										
Bai	75,3	44,2	43,7	18,2	24,9	45,9	55,6	50,0	1319	47,9
Ez	21,5	54,3	54,3	72,7	74,0	51,8	44,4	50,0	1377	50,0
Ez dakigu	3,2	1,4	2,0	9,1	1,1	2,2	0,0	0,0	59	2,1
Kontsumitze-maiztasuna										
Egunero	61,3	30,4	25,7	81,8	71,7	61,0	55,6	47,1	1396	50,7
Astean 4-6 egun	5,2	15,9	13,7	0,0	6,3	7,4	0,0	8,8	250	9,1
Astean 2-3 egun	4,5	33,3	25,2	0,0	8,2	10,1	11,1	11,8	396	14,4
Astean egun 1	1,8	4,3	6,3	9,1	1,5	3,7	0,0	0,0	107	3,9
Astean egun 1 baino gutxiago	2,0	5,8	7,8	0,0	2,2	3,5	11,1	2,9	123	4,5
Ez zuen kontsumitu	17,0	7,2	17,2	0,0	7,4	11,2	22,2	23,5	369	13,4
Ezezaguna	8,1	2,9	4,0	9,1	2,6	3,0	0,0	5,9	114	4,1
GIB										
Positiboa	15,8	0,7	3,3	9,1	1,1	1,1	33,3	5,9	117	4,2
Negatiboa, azken 6 hilabeteetan analisia eginda	21,0	15,9	15,0	0,0	5,2	8,9	22,2	11,8	347	12,6
Negatiboa, azken 6 hilabeteetan analisisirik egin gabe	18,3	23,2	15,5	0,0	10,0	9,9	22,2	23,5	376	13,6
Negatiboa, analisi-datarik zehaztu gabe	10,6	12,3	14,0	9,1	10,4	5,8	0,0	11,8	267	9,7
Analisia eginda, baina emaitzaren zain	0,5	0,7	1,0	0,0	0,7	0,2	0,0	0,0	15	0,5
Ez du analisisirik egin	10,9	29,0	33,4	27,3	43,9	38,2	11,1	23,5	889	32,3
Ezezaguna	22,9	18,1	17,8	54,5	28,6	35,9	11,1	23,5	744	27,0
Hartzeko bidea										
Ahotik	0,0	7,2	0,0	100,0	1,9	100,0	0,0	38,2	1.133	41,1
Biriketatik edo erreta	54,5	5,1	14,9	0,0	95,5	0,0	44,4	29,4	633	23,0
Sudur bariatik edo esnifatua	9,7	86,2	77,7	0,0	0,0	0,0	22,2	20,6	771	28,0
Parenterala edo injektatuta	25,6	0,7	2,9	0,0	0,0	0,0	33,3	5,9	141	5,1
Beste batzuk	1,8	0,7	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14	0,5
Ezezaguna	8,3	0,0	4,0	0,0	2,6	0,0	0,0	5,9	63	2,3
Kontsumo-denbora										
0-2 urte	7,7	4,3	6,9	9,1	8,2	2,7	11,1	20,6	153	5,6
3-5 urte	9,3	13,8	15,3	9,1	24,2	4,5	22,2	17,6	300	10,9
6-10 urte	11,8	22,5	29,2	36,4	29,4	7,5	11,1	14,7	477	17,3
10-15 urte	13,3	23,2	22,8	0,0	17,1	8,5	11,1	17,6	411	14,9
16-20 urte	21,3	21,7	12,1	18,2	6,7	11,0	33,3	11,8	363	13,2
21-25 urte	16,5	8,7	6,7	9,1	4,8	9,7	0,0	0,0	255	9,3
25 urte baino gehiago	14,5	2,2	3,4	0,0	4,1	34,9	0,0	8,8	486	17,6
Ezezaguna	5,7	3,6	3,5	18,2	5,6	21,4	11,1	8,8	310	11,3

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazio Zuzendaritza.

Osasun eta Kontsumo Saila.

2. taula. TRATAMENDU-ADIERAZLEA. Toxikomania ez alkoholikoengatik tratamendua hastea onartutakoen bilakaera*, tratamenduan hastea eragin duen

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HASITAKOEN KOP. GUZTIRA	1.135	1.375	2.058	1.886	1.652	1.494	1.408	1.432	1.443	1.728	1.894	1.818	1.701	1.671	1.804	1.671
DROGA NAGUSIA																
Heroina	1.068	1.319	1.755	1.502	1.233	945	897	849	728	636	611	515	504	435	467	442
Kokaina	51	41	95	139	195	326	322	377	438	735	902	941	833	826	904	768
Anfetaminak	0	0	51	62	42	46	40	41	85	68	73	65	55	75	68	72
Speeda	0	0	28	51	50	53	32	19	44	55	62	52	61	65	75	66
Extasia	0	0	17	15	15	10	13	21	14	5	2	2	0	4	1	2
Hipnotikoak eta lasaigarriak	0	0	13	22	10	7	15	8	10	15	16	17	3	11	12	11
Haluzinogenoak	0	0	8	5	3	1	1	1	2	3	4	4	1	4	4	7
Cannabisa	0	0	68	68	84	90	73	106	115	150	177	183	189	208	235	269
Heroina+kokaina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	23	17	15	6	9
Beste batzuk**	16	15	23	22	20	16	15	10	7	61	22	16	38	28	32	25

* 1996tik aurrera, beste substantzia psikoaktibo batzuek (heroina eta kokainaz gain) eragindako tratamendu-hasierak jakinarazteari

** Honako hauek barne hartzen ditu: "Bestelako opiazeoak", "Bestelako substantzia psikoaktiboak", "Bestelako estimulatzaileak"

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza.

3. taula. TRATAMENDU-ADIERAZLEA. Alkoholaren kontsumoagatiko tratamendu-onarpenak. EAE 2009

	GIZONAK	EMAKUME	GUZTIRA	
KOPURUA GUZTIRA	845	241	1086	
Batez besteko adina tratamendua hastean (urteak)	44,8	45,7	45,0	
Batez besteko adina kontsumitzen hastean (urteak)	19,7	26,8	21,2	
	%	%	N	%
Lurralde Historikoa				
Alraba	15,1	11,2	155	14,3
Gipuzkoa	22,7	26,6	256	23,6
Bizkaia	62,1	62,2	675	62,2
Ikasketak				
Ez daki irakurtzen, ezta idazten ere	0,5	0,4	5	0,5
Lehen Hezkuntza bukatu gabe	17	13,3	176	16,2
Lehen Hezkuntza bukatuta	30,2	36,5	343	31,6
Bigarren Hezkuntzaren 1. etapa, OHO, DBH, LH1 edo erdi-mailakoa	25,3	22,4	268	24,7
Bigarren Hezkuntzaren 2. etapa, LH2, BBB, UBI	16,8	14,9	178	16,4
Unibertsitateko erdi-mailako ikasketak	3,1	3,7	35	3,2
Unibertsitateko goi-mailako ikasketak	3,7	5,4	44	4,1
Beste batzuk	0,4	0	3	0,3
Ezezaguna	3,1	3,3	34	3,1
Lan-egoera				
Lan-harreman mugagabea edo autonomia	34,7	22,8	348	32
Aldi baterako lan-harremana	9,6	10,4	106	9,8
Soldatarik gabe, familiarentzako lanean	0,2	3,3	10	0,9
Langabea, aurretik lanik egin gabea	2,5	2,1	26	2,4
Langabea, aurretik lana eginda habiendo trabajado antes	34,7	29,5	364	33,5
Ezintasun iraunkorra duena, pentsioduna	12,8	10	132	12,2
Ikasten edo oposizioak egiten	0,5	0,4	5	0,5
Soilik etxeko lanak egiten	0,4	17	44	4,1
Beste egoera batean	3,3	2,5	34	3,1
Ezezaguna	1,4	2,1	17	1,6
Jaioterria				
Espainia	85,1	85,9	926	85,3
Europako gainerako herrialdeak	3,4	2,4	36	3,4
Afrika	5,3	1,6	49	4,6
Latinoamerika	4,9	10,0	67	6,3
Atzerriko beste herrialde batzuk	0,1	0,0	1	0,1
Ezezaguna	0,8	0,0	7	0,6
Bizikidetza				
Bakarrik	24,3	14,5	240	22,1
Bikotekidearekin baino ez	11	16,6	133	12,2
Seme-alabekin baino ez	2,6	14,1	56	5,2
Bikotekidearekin eta seme-alabekin	25,4	28,6	284	26,2
Gurasoekin edo jatorrizko familiarekin	22,1	15,4	224	20,6
Lagunekin	2,2	1,2	22	2
Beste batzuk	9,5	5,8	94	8,7
Ezezaguna	2,8	3,7	33	3

	GIZONAK	EMAKUME,	GUZTIRA	
Erreferentzia-iturria				
Droga-mendekotasunen beste zerbitzu bat	3,8	3,3	40	3,7
Mediku orokorra, osas. lehen mailako atentzioa	39,2	37,8	422	38,9
Ospitalea edo bestelako osasun-zerbitzuak	13,8	20,3	166	15,3
Gizarte-zerbitzuak	6,5	4,1	65	6
Espetxea, adingabeentzako barneratze-zentroa edo erreforma-zentroa	1,2	0	10	0,9
Lege-zerbitzuak edo polizia-zerbitzuak	2,6	0,4	23	2,1
Enpresa edo enplegu-emailea	0,7	0	6	0,6
Senideak edo lagunak	10,2	12	115	10,6
Norberaren ekimenez	19,2	18,3	206	19
Beste bat	1,4	2,9	19	1,7
Ezezaguna	1,4	0,8	14	1,3
Aldez aurreko tratamendua				
Bai	45,9	46,1	499	45,9
Ez	51,8	51,9	563	51,8
Ezezaguna	2,2	2,1	24	2,2
Kontsumoaren maiztasuna				
Egunero	62,6	55,6	663	61
Astean 4-6 egun	7,6	6,6	80	7,4
Astean 2-3 egun	8,9	14,5	110	10,1
Astean egun 1	3,3	5	40	3,7
Astean egun 1 baino gutxiago	3,3	4,1	38	3,5
Ez zuen kontsumitu	11,8	9,1	122	11,2
Ezezaguna	2,5	5	33	3
Kontsumo-denbora				
0-2 urte	1,5	6,6	29	2,7
3-5 urte	3,6	7,9	49	4,5
6-10 urte	6,6	10,4	81	7,5
11-15 urte	8,2	9,5	92	8,5
16-20 urte	10,9	11,2	119	11
21-25 urte	10,8	5,8	105	9,7
25 urte baino gehiago	37,9	24,5	379	34,9
Ezezaguna	20,6	24,1	232	21,4
Guztira	100	100	1.086	100

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

Tabla 4. LARRIALDI-ADIERAZLEA. Substantzia psikoaktiboak kontsumitu direla adierazitako larrialdigertakarien ezaugarriak. Erreferentziako ospitaleak. EAE 2009.

	K	%
GUZTIRA	742	100
OSPITALEA		
Basurtu	307	41,4
Gurutzeta	316	42,6
Galdakao	119	16
SEXUA		
Gizona	526	70,9
Emakumea	216	29,1
Batez besteko adina (urteak)		
Gizonak		34,2
Emakumeak		34,9
Adin-taldea		
15-19	41	5,5
20-24	78	10,5
25-29	124	16,7
30-34	139	18,7
35-39	119	16,0
40-44	126	17,0
45-49	77	10,4
50-54	38	5,1
Lege-egoera		
Atxilotua	23	3,1
Atxilotu gabe	718	96,77
Ezezaguna	1	0,13
Ebazpena		
Medikuaren alta	492	66,31
Borondatezko alta	32	4,31
Ospitaleratzea	132	17,79
Heriotza	1	0,13
Beste osasun-zentro batera eramatea	27	3,64
Ezezaguna	58	7,82
Lotura zuzenaren ebidentziak		
Bai	339	45,69
Ez	403	54,31

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

5. taula. LARRIALDI-ADIERAZLEA. Heroina kontsumitu dela adierazitako larrialdi-gertakarien diagnostikoak. Erreferentziako ospitaleak. EAE 2009.

GNS-10	HEROINA	K	%
(A00-B99)	Zenbait gaixotasun infekzioso eta parasitario	12	6,9
(D50-D89)	Odoleko eta organo hematopoietikoko gaixotasuna.	3	1,7
(E00-E90)	Gaixotasun endokrino, nutrizional eta metabolikoak	1	0,6
(F00-F99)	Buru- eta portaera-arazoak	72	41,4
(G00-G99)	Nerbio-sistemako gaixotasunak	4	2,3
(H00-H59)	Begi eta anexuetako gaixotasunak	1	0,6
(I00-I99)	Zirkulazio-sistemako gaixotasunak	1	0,6
(J00-J99)	Arnas sistemako gaixotasunak	20	11,5
(K00-K93)	Digestio-sistemako gaixotasunak	3	1,7
(L00-L99)	Larruzaleko eta azalpeko ehuneko gaixotasunak	6	3,4
(M00-M99)	Sistema muskulo-eskeletikoaren eta ehun konektiboaren gaixotasunak	11	6,3
(N00-N99)	Genito-urinarioko gaixotasunak	4	2,3
(R00-R99)	Sintomak, zeinuak eta emaitza kliniko eta laborategiko anormalak	20	11,5
(S00-T98)	Traumatismoak, pozoidurak eta kanpo-kausengatiko beste zeinbait ondorio	7	4,0
(V01-Y98)	Morbilitate eta heriotza eragiten duten kanpo-kausak	3	1,7
(Z00-Z99)	Osasun egoeran eragiten duten eta osasun zerbitzuekiko harremana eragiten duten faktoreak	6	3,4
Guztira		174	100,0

Iturria: Tokikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

6. taula. LARRIALDI-ADIERAZLEA. Kokaina kontsumitu dela adierazitako larrialdi-gertakarien ezaugarriak. Erreferentziako ospitaleak. EAE 2009.

GNS-10	KOKAINA	K	%
(A00-B99)	Zenbait gaixotasun infekzioso eta parasitario	22	4,5
	<i>GIBaren bidezko gaixotasunak</i>	13	
	<i>Beste zenbait</i>	9	
(C00-D48)	Tumoreak	1	0,2
(D50-D89)	Odoleko eta organo hematopoietikoko gaixotasuna.	2	0,4
(E00-E90)	Gaixotasun endokrino, nutrizional eta metabolikoak	6	1,2
(F00-F99)	Buru- eta portaera-arazoak	261	53,7
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, alkoholaren erabilerak eragindakoak</i>	41	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, opiazeoen erabilerak eragindakoak</i>	22	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, cannabinoideen erabilerak eragindakoak</i>	13	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, lasaigarri edo hipnotikoen erabilerak eragindakoak</i>	25	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, kokainaren erabilerak eragindakoak</i>	61	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, beste estimulatzaile batzuen erabilerak</i>	5	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, haluzinogenoen erabilerak eragindakoak</i>	2	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, beste substantzia batzuen erabilerak eragindakoak</i>	8	
	<i>Eskizofrenia, trastorno eskizotipalak eta deliriozko trastornoak</i>	18	
	<i>Umorearen trastornoak</i>	8	
	<i>Trastorno neurotikoa, estresarekin eta somatomorfoekin erlazionatuak</i>	26	
	<i>Nortasunaren trastornoak</i>	26	
	<i>Portaera-trastornoak</i>	6	
(G00-G99)	Nerbio-sistemako gaixotasunak	8	1,6
(H00-H59)	Begi eta anexuetako gaixotasunak	3	0,6
(H60-H95)	Belarriko eta mastoide apofisiko gaixotasunak	1	0,2
(I00-I99)	Zirkulazio-sistemako gaixotasunak	4	0,8
(J00-J99)	Arnas sistemako gaixotasunak	22	4,5
(K00-K93)	Digestio-sistemako gaixotasunak	13	2,7
(L00-L99)	Larruzaleko eta azalpeko ehuneko gaixotasunak	8	1,6
(M00-M99)	Sistema muskulo-eskeletikoaren eta ehun konektiboaren gaixotasunak	22	4,5
(N00-N99)	Genito-urinarioko gaixotasunak	4	0,8
(R00-R99)	Sintomak, zeinuak eta emaitza kliniko eta laborategiko anormalak	62	12,8
	<i>Min prekordiala, bularreko beste zenbait min eta zehaztu gabeko bularreko mina</i>	12	
	<i>Abdomeneko mina</i>	13	
	<i>Konbultsioak</i>	8	
	<i>Beste zenbait</i>	29	
(S00-T98)	Traumatismoak, pozoidurak eta kanpo-kausengatikoko beste zenbait ondorio	28	5,8
(V01-Y98)	Morbilitate eta heriotza eragiten duten kanpo-kausak	10	2,1
(Z00-Z99)	Osasun egoeran eragiten duten eta osasun zerbitzuekiko harremana eragiten duten faktoreak	9	1,9
GUZTIRA		486	100,0

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestioa eta Ebaluazioa Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

7. taula. LARRIALDI-ADIERAZLEA. Hipnotikoak eta lasaigarriak kontsumitu direla adierazitako larrialdi-gertakarien diagnostikoak. Erreferentziako ospitaleak. EAE 2009.

GNS-10	HIPNOTIKOAK ETA LASAIGARRIAK	N	%
(A00-B99)	Zenbait gaixotasun infekzioso eta parasitario	5	1,9
(F00-F99)	Buru- eta portaera-arazoak	211	78,4
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, alkoholaren erabilerak eragindakoak</i>	28	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, opiazeoen erabilerak eragindakoak</i>	11	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, cannabinoideen erabilerak eragindakoak</i>	1	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, lasaigarri edo hipnotikoen erabilerak eragindakoak</i>	119	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, kokainaren erabilerak eragindakoak</i>	12	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, beste estimulatzaile batzuen erabilerak eragindakoak</i>	2	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, droga askoren erabilerak eragindakoak</i>	4	
	<i>Eskizofrenia paranoidea</i>	2	
	<i>Trastorno afektibo bipolarra, zehaztu gabea</i>	2	
	<i>Depresio-gertaera, zehaztugabea</i>	7	
	<i>Distimia</i>	1	
	<i>Umorearen trastornoak, zehaztu gabeak</i>	1	
	<i>Antsietate-arazoak</i>	7	
	<i>Moldaera-trastonoak</i>	4	
	<i>Nortasun-trastornoa</i>	8	
	<i>Adimen-atzerapena</i>	1	
	<i>Portaera-arazoa, zehaztu gabea</i>	1	
(G00-G99)	Nerbio-sistemako gaixotasunak	2	0,7
(H00-H59)	Begi eta anexuetako gaixotasunak	1	0,4
(J00-J99)	Arnas sistemako gaixotasunak	5	1,9
(K00-K92)	Digestio-sistemako gaixotasunak	4	1,5
(L00-L99)	Larruazaleko eta azalpeko ehuneko gaixotasunak	2	0,7
(M00-M99)	Sistema muskulo-eskeletikoaren eta ehun konektiboaren gaixotasunak	1	0,4
(R00-R99)	Sintomak, zeinuak eta emaitza kliniko eta laborategiko anormalak	5	1,9
(S00-T78)	Traumatismoak, pozoidurak eta kanpo-kausengatiko beste zeinbait ondorio	2	0,7
(V01-Y98)	Morbilitate eta heriotza eragiten duten kanpo-kausak	29	10,8
	<i>Nork bere burua pozoitzea, drogen eraginez</i>	25	
(Z00-Z99)	Osasun egoeran eragiten duten eta osasun zerbitzuekiko harremana eragiten duten faktoreak	2	0,7
TOTAL		269	100

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

8.taula. LARRIALDI-ADIERAZLEA. Cannabisa kontsumitu dela adierazitako larrialdi-gertakarien diagnostikoak. Erreferentziako ospitaleak. EAE 2009.

GNS-10	CANNABISA	N	%
(A00-B99)	Zenbait gaixotasun infekzioso eta parasitario	10	2,1
(C00-D48)	Tumoreak	3	0,6
(D50-D89)	Odoleko eta organo hematopoietikoko gaixotasuna eta immunitate-mekanismoei eragiten dien zenbait asaldura	2	0,4
(E00-E90)	Gaixotasun endokrino, nutrizional eta metabolikoak	6	1,3
(F00-F90)	Buru- eta portaera-arazoak	235	49,6
	<i>Dementzia, zehaztu gabea</i>	1	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, alkoholaren erabilerak eragindakoak</i>	36	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, opiazeoen erabilerak eragindakoak</i>	8	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, cannabinoideen erabilerak eragindakoak</i>	31	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, lasaigarri edo hipnotikoen erabilerak eragindakoak</i>	20	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, kokainaren erabilerak eragindakoak</i>	17	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, beste estimulatzaile batzuen erabilerak eragindakoak</i>	5	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, haluzinogenoen erabilerak eragindakoak</i>	2	
	<i>Buru- eta portaera-arazoak, beste droga batzuen erabilerak eragindakoak</i>	7	
	<i>Eskizofrenia, trastorno eskizotipalak eta deliriozko trastornoak</i>	38	
	<i>Umorearen trastornoak</i>	11	
	<i>Antsietate-arazoak, zehaztu gabeak</i>	29	
	<i>Moldaeraren trastornoak</i>	2	
	<i>Desberdindugabeko trastorno somatoformeak</i>	1	
	<i>Loaren trastorno ez organikoak</i>	1	
	<i>Nortasun-trastormoa</i>	10	
	<i>Portaeraren trastormoa, zehaztu gabea</i>	16	
(G00-G99)	Nerbio-sistemako gaixotasunak	11	2,3
(H00-H59)	Begi eta anexuetako gaixotasunak	1	0,2
(H60-H95)	Belarriko eta mastoide apofisiko gaixotasunak	1	0,2
(I00-I99)	Zirkulazio-sistemako gaixotasunak	8	1,7
(J00-J99)	Arnas sistemako gaixotasunak	32	6,8
(K00-K93)	Digestio-sistemako gaixotasunak	14	3,0
(L00-L99)	Larruzaleko eta azalpeko ehuneko gaixotasunak	2	0,4
(M00-M99)	Sistema muskulo-eskeletikoaren eta ehun konektiboaren gaixotasunak	17	3,6
(N00-N99)	Sistema genito-urinarioko gaixotasunak	8	1,7
(R00-R99)	Sintomak, zeinuak eta emaitza kliniko eta laborategiko anormalak	79	16,7
	<i>Min prekordiala, bularreko beste zenbait min eta zehaztu gabeko bularreko mina</i>	15	
	<i>Abdomeneko mina</i>	18	
	<i>Goragalea eta gorakoa</i>	5	
	<i>Sinkopea eta kolapsoa</i>	7	
	<i>Konbultsioak</i>	12	
	<i>Beste batzuk (hainbat)</i>	22	
(S00-T98)	Traumatismoak, pozoidurak eta kanpo-kausengatiko beste zeinbait ondorio	27	5,7
(V01-Y98)	Morbilitate eta heriotza eragiten duten kanpo-kausak	7	1,5
(Z00-Z99)	Osasun egoeran eragiten duten eta osasun zerbitzuekiko harremana eragiten duten faktoreak	11	2,3
TOTAL		474	100,0

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

9. taula. LARRIALDI-ADIERAZLEA. Larrialdi-gertakarietan aipatutako substantzia psikoaktiboen banaketa. Erreferentziako ospitaleak. EAE 2009.

AIPATUTAKO DROGAK	K	%*	%**
		%	%
Cannabisa	351	23,6	47,3
Kokaina	321	21,6	43,3
Hipnotikoak eta lasaigarriak	250	16,8	33,7
Alkohola	245	16,5	33,0
Heroina	110	7,4	14,8
Anfetaminak	43	2,9	5,8
Speeda	41	2,8	5,5
Beste subst. psikoaktibo batzuk	41	2,8	5,5
Ezezaguna	33	2,2	4,4
Beste opiazeo batzuk	28	1,9	3,8
Beste estimulatzaile batzuk	8	0,5	1,1
Haluzinogenoak	8	0,5	1,1
Extasia	6	0,4	0,8
Heroina+kokaina	1	0,1	0,1
GUZTIRA	1486	100,0	

Gertakari bakoitzean batez beste bi substantzia desberdin hartu direla adierazi da

* Aipatutako droga guztiak kontuan hartuta ateratako ehunekoa

**Jasotako larrialdi-gertakari guztiak kontuan hartuta ateratako ehunekoa

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazio Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

10. taula. LARRIALDI-ADIERAZLEA. Substantzia psikoaktiboen banaketa, horien kontsumoa larrialdi-gertakariarekin erlazonaturik badago. Erreferentziako ospitaleak. EAE 2009.

ERLAZIONATUTAKO DROGAK	K	%*	%**
Hipnotikoak eta lasaigarriak	224	34,5	66,1
Alkohola	120	18,5	35,4
Kokaina	98	15,1	28,9
Cannabisa	63	9,7	18,6
Bestelako subst. psikoaktibo batzuk	41	6,3	12,1
Heroina	27	4,2	8,0
Beste opiazeo batzuk	25	3,9	7,4
Anfetaminak	16	2,5	4,7
Ezezaguna	15	2,3	4,4
Speeda	12	1,8	3,5
Extasia	3	0,5	0,9
Haluzinogenoak	3	0,5	0,9
Beste estimulatzaile batzuk	2	0,3	0,6
GUZTIRA	649	100,0	

Larrialdi-gertakariarekin erlazonatutako 1,9 substantzia aurkitu dira, batez beste

* Larrialdi-gertakari guztiarekin zuzenean erlazonatutako droga guztiak kontuan hartuta ateratako ehunekoa

**Substantzia psikoaktiboen kontsumoarekin zuzenean erlazonatuta dauden erregistratutako larrialdi-gertakari guztiak kontuan hartuta ateratako ehunekoa

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestioko eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

11. taula. HILKORTASUN-ADIERAZLEA. Substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzio akutuak eragindako heriotzen ezaugarriak. EAE 2009.

	K	%
KOPURUA GUZTIRA	50	
AMEE ZUZENDARIORDETZAK		
AMEE Araba	6	12,0
AMEE Gipuzkoa	14	28,0
AMEE Bizkaia	30	60,0
SEXUA		
Gizona	37	74,0
Emakumea	13	26,0
BATEZ BESTEKO ADINA		
Gizona	41,0	
Emakumea	40,9	
ADIN TALDEA		
20-24	1	2,0
25-29	2	4,0
30-34	6	12,0
35-39	14	28,0
40-44	13	26,0
45-49	7	14,0
50-54	3	6,0
55-59	3	6,0
60-64	1	2,0
GORPUAREN JATORRIA		
Bizilekua	28	56,0
Hotela edo pentsioa	1	2,0
Kalea	5	10,0
Establezimendu publikoa	3	6,0
Ospitalea	1	2,0
Besteren bat	5	10,0
Ezezaguna	7	14,0
GIB		
Negatiboa	13	26,0
Ezezaguna	37	74,0
SUIZIDIOA		
Bai, ebidentziak daude	11	22,0
Ez, ez dago ebidentziarik	39	78,0

Iturria: Tokikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza Osasun eta Kontsumo Saila.

12. taula. HILKORTASUN-ADIERAZLEA. Substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzio akuatuagatik hil direnek hil aurretik kontsumitutako substantzia psikoaktiboen banaketa. EAE 2009.

DROGA	K	%*
Benzodiazepinak	39	78,0
<i>Alprazolam</i>	4	
<i>Diazepam</i>	4	
<i>Lorazepam</i>	4	
<i>Lormetazepam</i>	4	
<i>Oxazepam</i>	5	
<i>Nordiazepam</i>	17	
<i>Zolpidem</i>	1	
Heroina	19	38,0
Metadona	18	36,0
Alkohola	18	36,0
Kokaina	17	34,0
Antidepressiboak	16	32,0
<i>Citalopram</i>	2	
<i>Venlafaxina</i>	2	
<i>Serotonina berriz hartzeko beste inhibitzaile batzuk</i>	1	
<i>Beste antidepressibo trizikliko batzuk</i>	3	
<i>Beste antidepressibo batzuk</i>	8	
Cannabisa	10	20,0
Beste lasaigarri handiago edo atipsikotiko batzuk	6	12,0
Anfetaminak	4	8,0
Clometiazola	1	2,0
Beste substantzia psikoaktibo batzuk	1	2,0
GUZTIRA	149	

* Hildako guztiak kontuan hartuta ateratako ehunekoa

Iturria: Tokikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

13. taula. HILKORTASUN-ADIERAZLEA. Substantzia psikoaktiboen kontrako erreakzioak eragindako heriotzen kopurua eta heriotza-tasak, sexuaren arabera, EAE 1998-2009.

Sexua	Urtea →	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gizonak	K	50	38	31	31	29	30	23	46	40	36	31	35
	Tasa gordina	8,65	6,56	5,34	5,61	5,29	3,92	3,03	6,11	5,12	4,58	3,94	4,44
	Tasa estandarizatua**	8,22	6,29	5,13	5,22	4,82	3,38	2,54	5,15	4,46	3,86	3,45	3,78
	(KT % 95)	(5,94-10,50)	(4,29-8,29)	(3,32-6,94)	(3,34-6,99)	(3,06-6,57)	(2,16-4,59)	(1,50-3,58)	(3,63-6,68)	(3,07-5,85)	(2,60-5,13)	(2,22-4,67)	(2,52-5,03)
Emakumeak	K	6	7	5	5	4	4	6	10	8	9	13	11
	Tasa gordina	1,06	1,23	0,88	0,93	0,75	0,53	0,8	1,35	1,04	1,16	1,68	1,42
	Tasa estandarizatua**	1,01	1,18	0,86	0,84	0,7	0,44	0,73	1,13	0,88	0,99	1,51	1,22
	(KT % 95)	(0,20-1,82)	(0,31-2,06)	(0,10-1,61)	(0,10-1,55)	(0,01-1,38)	(0,01-0,88)	(0,14-1,32)	(0,43-1,83)	(0,27-1,50)	(0,34-1,64)	(0,69-2,33)	(0,50-1,94)
BI SEXUAK	K	56	45	36	36	33	34	29	56	48	45	44	46
	Tasa gordina	4,9	3,92	3,13	3,3	3,05	2,24	1,92	3,75	3,1	2,89	2,82	2,94
	Tasa estandarizatua**	4,66	3,75	2,99	3,04	2,79	1,92	1,65	3,17	2,7	2,44	2,50	2,52
	(KT % 95)	(3,44-5,88)	(2,65-4,84)	(2,01-3,97)	(2,01-3,96)	(1,84-3,74)	(1,27-2,57)	(1,05-2,25)	(2,32-4,02)	(1,93-3,46)	(1,73-3,15)	(1,75-3,24)	(1,79-3,25)

* EAEn bizi diren hildakoak

** Europako populazioarekin estandarizatutako tasa

Iturria: Toxikomaniei buruzko Informazio Erregistroa. Ezagutzaren Gestio eta Ebaluazioko Zuzendaritza. Osasun eta Kontsumo Saila.

1. ERANSKINA

Drogomenpekotasunen kontratako tratamendu anbulatorioa egin eta TRATAMENDU-ADIERAZLERAKO datuak eman dituzten zentroak edo zerbitzuak. EAE 2009.

OSAKIDETZA

BESTE BATZUK

Araba

Toxikomanoak Tratatzeke Zentroa. Araba
Alkoholismo eta Ludopatia Zerbitzua

Jeiki Fundazioa. Arabako Gizakia Helburu

Gipuzkoa

Amarako OMZ
Azpeitiko OMZ
Beasaingo OMZ
Donostia-Antiguoko OMZ
Donostia-Groseko OMZ
Eibarko OMZ
Irungo OMZ
Arrasateko OMZ
Errenteriako OMZ
Tolosaldeko OMZ
Zarauzko OMZ
Zumarragako OMZ
Bitarte

A.G.I.P.A.D.
Izan Fundazioa. Gipuzkoako Gizakia Helburu

Bizkaia

Basauriko OMZ
Bermeoko OMZ
Durangoko OMZ
Gernikako OMZ
Ortuellako OMZ
Portugaleteko OMZ
Santurtziko OMZ
Sestaoko OMZ
Uribeko OMZ
Zallako OMZ
Otxarkoagako OMZ
Galdakaoko OMZ
Barakaldoko Droga-mendekotasun Zentroa
Julián de Ajuriaguerra Toxikomanoen Zentroa
Novia Salcedo Drogamenpekotasun Unitatea

Etorikintza Fundazioa
Gizakia Fundazioa. Bizkaiko Gizakia Helburu
Auzolan APM
Gurutzetako APM
Errekaldeko APM
Deustu-San Ignazioko APM
Dr. Aizpiri Diaz medikuntza psiko-organikoa

2. ERANSKINA

Adin-taldeen araberako biztanleria, lurralde historikoaren eta sexuaren arabera. EAE 2009.

	ARABA		BIZKAIA		GIPUZKOA	
	Gizonak	Emakumeak	Gizonak	Emakumeak	Gizonak	Emakumeak
0 - 4	7900	7.600	27.000	25.900	18.500	17.700
5 - 9	7300	7.100	25.500	24.000	16.800	16.100
10 - 14	6200	6.100	22.300	21.200	14.600	13.900
15 - 19	6700	6.300	23.200	22.200	14.300	13.400
20 - 24	8600	8.100	28.900	28.200	16.700	15.600
25 - 29	11800	10.800	38.700	37.700	22.200	20.700
30 - 34	15000	13.500	49.200	47.300	29.700	27.400
35 - 39	14700	13.400	49.300	47.500	30.700	27.900
40 - 44	13800	12.900	47.200	46.800	28.500	27.100
45 - 49	12700	12.700	45.700	47.300	27.000	27.000
50 - 54	11200	11.500	42.200	44.100	25.100	25.100
55 - 59	10000	10.100	35.800	37.900	22.200	22.900
60 - 64	9600	9.600	33.500	36.600	21.800	22.700
65 - 69	7600	7.700	26.900	30.800	16.700	18.400
70 - 74	5900	6.400	21.900	28.000	13.400	16.100
75 - 79	5400	6.600	22.200	30.500	12.600	17.000
80 - 84	3300	5.000	14.500	23.700	7.900	13.500
85 - 89	1600	3.300	6.400	14.300	3.900	8.500
90 - 94	500	1.300	1.700	5.400	1.000	3.400
95 - 99	100	400	300	1.400	200	800
>100	0	0	0	100	0	100

Iturria: EUSTAT. 2009an zabaldutako 2020rako biztanleen proiektzioak